

IMATGE DE L'AULA DE NENES DE LA CASA DE BENEFICÈNCIA DE TARRAGONA, A L'INICI DELS ANYS VINT. | FOTOGRAFIA: VALLVÉ. CENTRE D'IMATGES DE TARRAGONA / L'ARXIU

LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA A TARRAGONA, ARA FA **100** ANYS

ARA fa cent anys, quatre mesos abans de l'inici de la Primera Guerra Mundial, en concret el dia 6 d'abril de 1914, se signava al Palau de la Generalitat la constitució de la Mancomunitat de Catalunya, la federació voluntària de les quatre diputacions provincials, presidida per Enric Prat de la Riba.

La crisi del 1898, que esclata amb la pèrdua de les últimes colònies del Regne d'Espanya, així com la irrupció del catalanisme en l'escena política espanyola, seran els factors que possibilitaran la constitució de la Mancomunitat de Catalunya, una institució oficial i representativa de tot el país que recuperava la unitat desapareguda des del 1714 i la forçada divisió provincial del 1833.

Tanmateix, el camí no va ser planer. A més a més de les resistències que procedien de Madrid, només dues diputacions, Barcelona i Girona, estaven

presidides per polítics partidaris de la creació d'aquest ens supraprovincial. Per resoldre els dubtes interns, una consulta celebrada entre tots els ajuntaments de Catalunya va donar com a resultat una acceptació del 94,7%. L'any 1913, una gran manifestació pel centre de Barcelona evidenciarà encara més el suport popular a la iniciativa. Finalment, el govern conservador d'Eduardo Dato permetrà la constitució de la Mancomunitat.

A més a més de la gènesi de la construcció nacional amb aquesta forma limitada d'autogovern, a Catalunya l'obra de la Mancomunitat va permetre intentar articular el territori amb la creació d'infraestructures i va promoure l'educació, la cultura i la llengua catalanes.

A la demarcació de Tarragona, durant els deu anys de desenvolupament de l'obra de la Mancomunitat, es van inaugurar l'Escola Model de la Masó (1920) i les biblioteques populars de Valls (1918) i el Vendrell (1920). També se celebrà a Tarragona el Segon Congrés de Turisme de Catalunya (1921). D'altra banda, la Casa de Beneficència de Tarragona, centre que acollia els expòsits nascuts a la Casa de Maternitat i els orfes o els fills de pares pobres de solemnitat de les comarques tarragonines, com la resta de les competències que tenia la Diputació de Tarragona, van passar a titularitat de la Mancomunitat de Catalunya. |

TEXT: **JORDI PIQUÉ** | HISTORIADOR I DIRECTOR DE L'ARXIU HISTÒRIC DE LA CIUTAT DE TARRAGONA